

[Aksel Møller.]

Dertil kommer, at hele denne lånepligt skal pålægges folk på grundlag af skattelejningen, skønt skattelejningen er tænkt som grundlag for skat og ikke for denne ekstrabyrde. Der findes jo virkelig mennesker, som med fuld ret kan pege på, at de i det år, i forhold til hvis indtægt de nu kommer til at svare lån, har haft en ekstraordinær stor indtægt, en indtægt, som ikke kommer igen. Der er lægerne, der har polio vaccineret den ganske befolkning i løbet af et år og dermed har påtaget sig et stort arbejde — og hvilken byrde får de nu ikke at bære i anledning af dette arbejde? Det er selvfølgelig kun ét eksempel, livet er svingende. Det, som interesserer i denne forbindelse, er efter min mening, at man med megen ret kan sige, at skattegrundlaget ikke på forhånd bør antages at være det rimelige grundlag for en ny byrde som den, der her er tale om. Der kan jo også være tale om, at denne byrde pålægges mennesker af en indtægt, som de allerede har disponeret over, idet de har bundet sig til forpligtelser af den ene og den anden karakter. Hvis det var en byrde, der blev pålagt den fremtidige indtægt eller bare den indtægt, som for tiden indtjenes, ville det efter min mening have været et pænere forslag, end det nu er blevet med sin tilbagevirkende kraft. Men én ting ved jeg i alt fald med sikkerhed, at der ud af dette vil komme en stor administration.

Selv om de ændringsforslag, der er stillet, betegner et forsøg på på et enkelt område at komme befolkningens og tvangssparernes bekymringer i møde, vil mit parti dog undlade at stemme for dem. Lovforslaget vil heller ikke med disse ændringer frembyde nogen som helst form for tiltrækning for os. Der kan rettes tusinder af indvendinger mod den politik, det er udtryk for, og den kan ses fra en mangfoldighed af synspunkter. Jeg for mit vedkommende skal prøve på at begrænse mig til nogle få af dem, når jeg nu på mit partis vegne skal gøre nogle bemærkninger om lovforslaget som helhed.

Jeg vil ikke på forhånd hævde, at den situation ikke kan opstå i et folk, at den bunden opsparing af en eller anden form kan være begrundet. Der findes nødsituationer for et folk, men hvis nødsituationerne

ligger så tæt som perler på en snor, så må man undskylde mig, at jeg synes, man skal finde andre udveje. Det, vi nu har oplevet her i 50'erne, er jo netop, at vi er gået fra valutakrise til valutakrise, og vi har set, at man altid har grebet til det middel, som med held bekæmpede valutakriserne fra 1950 til 1953: man har begrænset forbruget, man har strammet kreditten — og hvad er det andet end det, man gør nu? Hvor længe kan man blive ved med det?

Dertil kommer, at en af de væsentligste moralske indvendinger, man kan rette mod dette forslag, er, at denne byrde pålægges befolkningen på et tidspunkt, da den tidligere bundne opsparing ikke er betalt tilbage. Dette giver befolkningen en begrundet ængstelse for, at den ene bundne opsparing skal betales tilbage af den næste. Man løber efter min mening en stor fare for, at virksomhedernes lyst til opsparing, til fremstød og initiativ, til øget produktion sløves, og at erhvervslivet og dermed grundlaget for den danske befolknings økonomi går tilbage.

Der findes imidlertid andre og bedre udveje. Hvis forholdet var det, at der ikke fandtes andre muligheder, hvis vi havde ryggen mod muren, nu vel, så var det noget andet. Den højtærede økonomiminister hr. Bertel Dahlgaard plejede tidligere at minde os om, at nødvendighedens lov var ikke vedtaget i dette hus. Det er jeg enig med den højtærede økonomiminister i, men der findes andre udveje end den, man her har foreslået.

Jeg kan ikke begribe, hvordan det kan gå til, at retsforbundet og det radikale venstre vil være med til denne politik. Jeg husker et ordskitte, som jeg havde med den højtærede økonomiminister under åbningebatten i oktober 1956, da den højtærede økonomiminister vendte sig imod min tanke om en bunden opsparing af en skattenedsættelse. Og hvad sagde han om det? Han priste for det første det fortrinlige middel og sagde derefter — jeg citerer ordret af Folketingstidende for 17. oktober 1956, sp. 125 —:

„Den var et fortrinligt middel, da det radikale venstre i 1950 og 1951 under den daværende valutakrise førte tanken frem — i øvrigt under modstand fra konservativ side — det kan være forsvarligt at gen-